



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 165/08-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., so sídlom B., zastúpenej advokátkou JUDr. N. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Bratislave a jeho rozsudkom zo 6. decembra 2007 v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 238/2006 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod č. k. 2 Obdo 12/2007-223 z 23. januára 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. apríla 2008 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., so sídlom B (ďalej len „sťažovateľka“),

zastúpenej advokátkou JUDr. N. K., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) a jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Cob 238/2006 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod č. k. 2 Obdo 12/2007-223. Predmetným rozsudkom najvyšší súd rozhodol vo veci tak, že zamietol dovolanie sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. decembra 2006 č. k. 3 Cob 238/2006-196.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti okrem iného uviedla:

«Sťažovateľ je vlastníkom nehnuteľnosti Obchodný a bytový dom J., orientačné číslo, postavenej na pozemku parc. č. 3914/64, katastrálne územie R., obec B., okres B., ktoré nehnuteľnosti má zapísané na LV č. 988.

(...)

Následne došlo na základe zák. č. 92/1991 Zb. k privatizácii majetku právneho predchodcu sťažovateľa – štátneho podniku S.. Rozhodnutím Ministerstva pre správu a privatizáciu národného majetku SR č. 451/1992 zo dňa 11. 4. 1992 bol schválený privatizačný projekt reg. č. 450, podľa ktorého do privatizácie vstúpil celý majetok š. p. S. a časť majetku š. p. B. Rozhodnutím ministra priemyslu SR č. 40/1992 zo dňa 11. 4. 1992 bol ku dňu 30. 4. 1992 zrušený š. p. S. bez likvidácie a vyčlenená časť majetku z š. p. B. Fond národného majetku SR založil ku dňu 1. 5. 1992 akciovú spoločnosť S., a. s., ktorá na základe vyššie uvedených rozhodnutí prebrala všetok majetok práva a záväzky š. p. S. a časť majetku š. p. B. podľa privatizačného projektu a delimitačného protokolu. Predmetná nehnuteľnosť je uvedená v súpise nehnuteľností vkladaných do novej akciovej spoločnosti S. pod položkou č. 568 ako Obchodný ubytovací dom – J. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ nadobudol vlastnícke právo k uvedenej nehnuteľnosti privatizáciou.

Dňa 11. 9. 1996 bol na majetok právneho predchodcu žalobcu š. p. P. uznesením KS v Bratislave č. 38 K 96/1996 vyhlásený konkurz. Správca konkurznej podstaty... sa listom zo

dňa 15. 11. 1996 obrátil na sťažovateľa so žiadosťou o vysporiadanie vlastníckych vzťahov, resp. spoluinvestorského podielu vo výške 4 682 755.- Sk.

Dňa 20. 2. 1997 podal JUDr. M. Š. ako správca konkurznej podstaty úpadcu P., š. p. žalobu na určenie spoluvlastníckeho práva k nehnuteľnosti, ktorú označil ako Obchodný a bytový dom pri n. p. S., ktorý leží na parc. č. 3914/18, zastavanej ploche o výmere 1715 m² k. ú. R. a súčasne žiadal o vydanie predbežného opatrenia, ktorým súd zakáže žalovanému – sťažovateľovi predat', majetkovo zaťažiť alebo prestavovať predmetnú nehnuteľnosť.

Okresný súd Bratislava II vydal dňa 17. 3. 1997 pod sp. zn. 26 Cb 85/97 predbežné opatrenie v súlade so žalobou, ktorým zakázal žalovanému – sťažovateľovi predmetnú nehnuteľnosť predat', majetkovo zaťažiť alebo prestavovať. Krajský súd v Bratislave uznesením 43 Cob 157/97 zo dňa 30. 1. 1998 toto predbežné opatrenie potvrdil.

(...)

Okresný súd Bratislava II rozsudkom sp. zn. 26 Cb 148/98 zo dňa 14. 3. 2002 žalobu zamietol, z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie na strane žalovaného – sťažovateľa, pretože žalovaný – sťažovateľ nie je vlastníkom nehnuteľnosti na parc. č. 3914/18, ktorú označil žalobca ako predmet sporu. Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 13 Cob 25/2004 zo dňa 29. 4. 2004 rozsudok prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie z dôvodu procesného pochybenia – nedoručenia predvolania na pojednávanie právnenému zástupcovi žalobcu.

Na novom pojednávaní dňa 21. 3. 2006 Okresný súd Bratislava II uznesením zamietol návrh žalobcu zo dňa 21. 1. 2005 na zmenu petitu návrhu, v ktorom žalobca zmenil predmet žaloby a žiadal, aby súd určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti Obchodný bytový dom – J., postavený na pozemku parc. č. 3914/64, zapísaný na LV č. 988, k. ú. R. v celkovej ploche 530 m² s uvedením rozpisu jednotlivých plôch.

Súčasne Okresný súd Bratislava II na pojednávaní dňa 21. 3. 2006 vyhlásil rozsudok, ktorým zamietol žalobu spoločnosti M., s. r. o. S., ktorou sa žalobca domáhal určenia podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti – obchodný a bytový dom pri š. p. S. B., ležiaci na parc. č. 3914/18 zastavanej ploche o výmere 1715 m², k. ú. R., z toho časť predajnej plochy P. s rozlohou 108 m², predanej plochy M. s rozlohou 125 m², skladovej

plochy P. s rozlohou 48 m², skladovej plochy M. s rozlohou 129 m², ostatnej plochy P. s rozlohou 50 m², ostatnej plochy M. s rozlohou 70 m².

Svoje rozhodnutie Okresný súd Bratislava II odôvodnil tým, že žalobca nepreukázal základnú podmienku vlastníckej žaloby, a to vlastnícke právo k nehnuteľnosti, pretože v zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 7. 1. 1999, na ktorú sa žalobca odvolával, táto pohľadávka nebola individualizovaná a žalobca teda nepreukázal jej existenciu. Ďalej poukázal na to, že hospodárska zmluva zo dňa 20. 9. 1997 o združení finančných prostriedkov na výstavbu obchodného a bytového domu, vlastníctvo k tejto nehnuteľnosti nerieši.

Dňa 20. 6. 2005 podal žalobca proti rozsudku odvolanie.

K odvolaniu sa sťažovateľ – žalovaný vyjadril na pojednávaní odvolacieho súdu dňa 6. 12. 2006, kde predložil písomné vyjadrenie s odôvodnením, že mu odvolanie nebolo doručené, a preto sa k nemu vyjadruje až na pojednávaní. Vo svojom vyjadrení sťažovateľ – žalovaný vyvrátil všetky dôvody odvolania. Namietal, že napadnutým rozsudkom nebol zamietnutý žalobný návrh v takej podobe ako ho uvádza žalobca v odvolaní, pretože zmenu petitu v predmete žaloby na Obchodný ubytovací dom – J. na parc. č. 3914/64, prvostupňový súd nepripustil. Sťažovateľ – žalovaný ďalej namietal, že prvostupňový súd nekonal v rozpore s právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v uznesení KS Bratislava sp. zn. Cob 135/01 zo dňa 26. 9. 2001, pretože singulárnu sukcesiu na strane žalobcu zobral na vedomie a ďalej konal už len s novým účastníkom M., s. r. o. S. Žiaden iný právny názor na zmluvu o postúpení pohľadávok odvolací súd v cit. Uznesení nevyslovil.

(...)

Dňa 6. 12. 2006 Krajský súd v Bratislave na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým zmenil rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 26 Cb 148/98 zo dňa 21. 3. 2006 tak, že určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nebytových priestorov predajnej plochy P. s rozlohou 108 m², predajnej plochy M. s rozlohou 125 m², skladovej plochy P.- s rozlohou 48 m², skladovej plochy M. s rozlohou 129 m², ostatnej plochy P. s rozlohou 50 m² a ostatnej plochy M. s rozlohou 70 m², v celkovej podlahovej ploche 530 m² nachádzajúcich sa na prízemí nehnuteľnosti Obchodný a bytový dom J., v B., označený ako stavba, zapísaný na parc. č. 3914/64, v katastri nehnuteľnosti pre obec B., kat. územie R. na LV č. 988 a spoluvlastníkom podielu k spoločným častiam priestorov v pomere 5,21 %. Zároveň

Krajský súd v Bratislave zaviazal sťažovateľa – žalovaného k úhrade trov oboch konaní vo výške 402 831.- Sk.

(...)

Dňa 8. 2. 2007 podal sťažovateľ – žalovaný proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 6. 12. 2006 sp. zn. 3 Cob 238/2006-196 dovolanie, kde namietal, že odvolací súd v rozpore s ust. § 211 O. s. p. nedoručil odvolanie žalobcu proti rozsudku súdu prvého stupňa žalovanému, čím odňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Na tomto procesnom pochybení súdu nič nemení ani fakt, že žalovaný sa po doručení predvolania na pojednávanie oboznámil s obsahom odvolania nahliadnutím do spisu vyjadril sa k nemu. V dôsledku nedoručenia odvolania súdom, však žalovaný nemal dostatočný priestor na prípravu a zadováženie príp. navrhnutia ďalších dôkazov, a to tým skôr, že v petite odvolania žalobca žiadal niečo iné ako v petite žaloby. Týmto postupom súdu bola žalobcovi odňatá možnosť konať pred súdom a bola porušená zásada dvojinštančnosti súdneho konania, čo sú také vady konania, ktoré samy o sebe sú dôvodom na zrušenie rozhodnutia.

Ďalej sťažovateľ – žalovaný namietal, že odvolací súd rozhodol bez toho, že by najprv rozhodol o pripustení zmeny návrhu v zmysle ustanovenia § 95 ods. 1 O. s. p. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že neide o zmenu návrhu, ale iba o upresnenie, resp. upravenie žalobného petitu v zmysle § 41 ods. 2 O. s. p. Sťažovateľ – žalovaný namietol, že takéto právne posúdenie je v rozpore s platnou úpravou, pretože označenie parcelného čísla je základným znakom pre identifikáciu nehnuteľnosti. Preto zmena čísla parcely znamená úplnú zmenu pozemku, zmenu predmetu sporu a teda aj zmenu návrhu.

Sťažovateľ – žalovaný ďalej namietal, že žalobný návrh bol od samého počiatku zmätočný, pretože na parc. č. 3014/18, k. ú. R. sa žiaden obchodný bytový dom nenachádza a žalovaný bol a je iba vlastníkom pozemku – parc. č. 3914/18, ale nie stavby na tomto pozemku. Od počiatku preto nebola daná pasívna legitimácia žalovaného. Obchodný bytový dom – J. je postavený na parc. č. 3914/64, pričom sťažovateľ – žalovaný je vlastníkom stavby aj pozemku a obidve nehnuteľnosti má zapísané na LV č. 988, k. ú. R.

Sťažovateľ – žalovaný ďalej namietal, že odvolací súd z vykonaného dokazovania vyvodil nesprávne skutkové zistenia. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, že „žalovaný až po podaní žalobného návrhu na určenie vlastníctva si dal

vypracovať nové geometrické plány, v ktorých boli nové parcelné čísla. Až na základe toho pôvodná parcela 3914/18, na ktorej sa nachádzala predmetná nehnuteľnosť bola prečíslovaná na parcelu č. 3914/64 a z toho dôvodu žalobca upresnil petit. “ Toto zistenie Krajského súdu v Bratislave nezodpovedá vykonaným dôkazom, pretože geometrický plán na parc. č. 3914/64 bol vyhotovený dňa 21. 4. 1988 pod č. 243-237-089-88 a žiadosť o zápis do evidencie nehnuteľností bola dňa 6. 1. 1989, čiže osem rokov pred podaním žaloby (20. 2. 1997). Pritom parc. č. 3914/18 existovala už v čase vypracovania geometrického plánu na parc. č. 3914/64 a naďalej existuje, a k žiadnemu prečíslovaniu parciel nedošlo. Z uvedeného vyplýva, že žalobca v žiadnom prípade nemohol nedostatok žaloby v označení parcelného čísla odstrániť iba „úpravou“ žalobného návrhu, ale išlo o zmenu návrhu, o ktorej mal súd rozhodnúť. Prvostupňový súd preto postupoval správne, keď o zmene návrhu na pojednávaní rozhodol tak, že zmenu návrhu nepripustil.

Sťažovateľ – žalovaný ďalej namietal, že nezodpovedá skutočnosti a dôkazom skutkové zistenie súdu, že „ku dňu vykonania vkladu vlastníckeho práva do katastra v prospech žalovaného, sporný majetok už bol súčasťou majetku patriaceho do konkurznej podstaty a právo disponovať s ním prešlo na správcu konkurznej podstaty. Podľa výpisu z katastra nehnuteľností LV č. 988 ako titul nadobudnutia vlastníctva v prospech žalovaného je uvedené, že titulom nadobudnutia je Žiadosť o zákres GP zo 14. 11. 1997 a žiadosť o zápis (l. č. 158)“.

Sťažovateľ – žalovaný tiež namietal, že obchodný ubytovací dom nemohol byť platne zahrnutý do konkurznej podstaty, keďže žalobca ešte ani v čase podania žaloby 20. 2. 1997 (konkurz vyhlásený 11. 9. 1996) nevedel, resp. si nezistil, že táto nehnuteľnosť sa nachádza na parc. č. 3914/64, ale ju označil ako nehnuteľnosť na parcele č. 3914/18. Sťažovateľ – žalovaný k takto označenej nehnuteľnosti nemal vlastnícke právo, a preto ani nemal legitímáciu na podávanie incidenčnej žaloby a navyše o zahrnutí spornej nehnuteľnosti do konkurznej podstaty nevedel. Žalobca nepreukázal akú nehnuteľnosť zahrnul do konkurznej podstaty a nepreukázal, že informoval sťažovateľa – žalovaného o tomto úkone.

Sťažovateľ – žalovaný ďalej namietal, že dôkaz, ktorý predložil žalobca na č. l. 158, a o ktorý odvolací súd oprel svoje rozhodnutie, nie je vierohodným dokladom, pretože ide iba o informatívny výpis z katastra nehnuteľností a tento nie je úplný. Výpis má mať

14 strán a predložených bolo iba 11 strán, takže vôbec nebolo preukázané, ktorých nehnuteľností sa týka súdom citovaný titul nadobudnutia. Keďže geometrický plán na pozemok pod spornou nehnuteľnosťou parc. č. 3914/64 bol vyhotovený už dňa 21. 4. 1988 a žiadosť o zápis bola dňa 6. 1. 1989, nemohla byť titulom o zápis žiadosť o zákres GPa zápis zo dňa 14. 11. 1997. Sťažovateľ – žalovaný tiež namietal, že žalobca nemohol nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnosti obchodný ubytovací dom – J. ani zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 7. 1. 1999 uzavretou so správcom konkurznej podstaty, keďže aj tu bola predmetná nehnuteľnosť označená ako „polyfunkčný objekt na parc. č. 3914/18“. Napadnutý rozsudok preto vychádza z nesprávneho právneho posúdenia, keďže odvolací súd svoje rozhodnutie právne zdôvodňuje tým, že žalobca vlastníctvo nadobudol na základe zákona o konkurze a vyrovnaní kúpou od správcu konkurznej podstaty.

Sťažovateľ – žalovaný napokon namietal nesprávne právne posúdenie nadobudnutia vlastníctva nehnuteľnosti obchodný ubytovací dom – J. na parc. č. 3914/64 žalovaným, a to ako v súvislosti so zmluvou o združení finančných prostriedkov, ktorá neriešila otázku vlastníctva, tak aj v súvislosti s privatizáciou, keďže sporná nehnuteľnosť bola zapísaná v zozname majetku zahrnutom do privatizačného projektu. Preto skutkové zistenie odvolacieho súdu, že žalovaný nenadobudol vlastníctvo k obchodnému ubytovaciemu domu – J. privatizáciou, ktoré tvorí základ rozhodnutia, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Na tejto skutočnosti nič nemení ani „potvrdenie FNM SR zo dňa 8. 2. 2006“, podľa ktorého má byť v privatizačnom projekte zaradený iba pozemok pod budovou obchodný ubytovací dom – J., pretože toto „potvrdenie“ je v priamom rozpore s pripojeným zoznamom nehnuteľností. V tomto zozname je pod poradovým číslom 568 výslovne uvedený nielen pozemok parc. č. 3914/64, ale aj stavba Obch. ubyt. dom – J., súp. č. 961. Na tento rozpor a nevierohodnosť tohto potvrdenia – dôkazu predloženého žalobcom, sťažovateľ – žalovaný upozornil súd v písomnom vyjadrení aj ústne do zápisnice na pojednávaní. Odvolací súd sa však vôbec touto námietkou nezaoberal a neskúmal ďalej pravdivosť potvrdenia FNM SR. Odvolací súd sa úplne a bezo zvyšku stotožnil s tvrdeniami žalobcu, aj keď tieto nezodpovedajú skutočnosti a nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní.

Sťažovateľ – žalovaný ďalej k dovolaniu priložil list FNM SR zo dňa 5. 2. 2007, ktorým mu FNM SR na jeho žiadosť oznámil, že Obchodno-ubytovací dom J. súp. č. 961 sa

nachádza v majetku akciovej spoločnosti S.. Súčasne sťažovateľ – žalovaný priložil aj doklady z FNM SR, a to prvú stranu notárskej zápisnice č. N 282/92, Nz 267/92 zo dňa 24. 4. 1992 o založení akciovej spoločnosti S. a špecifikáciu nehnuteľností kat. územie R,, kde pod poradovým číslom 568 je uvedená sporná nehnuteľnosť. Na základe uvedeného sťažovateľ – žalovaný navrhol, aby dovolací súd v zmysle ust. § 243b ods. 1 O. s. p. napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.»

Sťažovateľka v ďalšej časti sťažnosti cituje z priloženého rozsudku najvyššieho súdu č. k. 2 Obdo 12/2007-223 z 23. januára 2008, ktorým tento súd ako súd dovolací zamietol jej dovolanie. Navrhuje, aby ústavný súd vydal tento nález:

„1. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 3 Cob 238/2006 zo dňa 6. 12. 2006 a konaním, ktoré mu predchádzalo a Najvyšší súd SR rozsudkom sp. zn. 2 Obdo 12/2007 zo dňa 23. 1. 2008 porušili právo sťažovateľa S., a. s. B. na vlastnícke právo a na pokojné užívanie majetku podľa čl. 20 Ústavy SR a čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a práva na spravodlivé súdne konanie a prístup k súdu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3 Cob 238/2006 zo dňa 6. 12. 2006, ktorým bol zmenený rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 26 Cb/148/98 zo dňa 21. 3. 2006 a rozsudok NS SR sp. zn. 2 Obdo 12/2007 zo dňa 23. 1. 2008 sa zrušujú a vec sa vracia na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 000,- Sk (slovom päťstotisíc slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Právnej zástupkyňi sťažovateľa JUDr. N. Kl. sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 11 908,- Sk (slovom jedenásttisíc deväťstoosem slovenských korún), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť JUDr. N. K., Advokátska kancelária B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. Sťažovateľka namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho rozsudkom zo 6. decembra 2006 vo veci vedenej pod sp. zn. 3 Cob 238/2006.

Podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto právomoc ústavného súdu nastupuje subsidiárne až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (napr. IV. ÚS 236/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu predstavuje ústavný príkaz pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba namietajúca porušenie svojho základného práva musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 174/04, IV. ÚS 380/04).

Podľa § 237 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak ... f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Z uvedených dôvodov ústavný súd uzavrel, že vo veci sťažovateľky je tu ešte iný súd (čl. 127 ods. 1 ústavy), a to iný súd ako odvolací súd, ktorý je oprávnený a povinný rozhodovať či došlo, alebo nedošlo k porušeniu sťažovateľkou označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak, ako to tvrdí v sťažnosti, a či je potrebné zrušovať napadnuté rozhodnutie.

Sťažovateľka tým, že podala dovolanie proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 3 Cob 238/2006 zo 6. decembra 2006, napokon aj sama uznala, že má k dispozícii účinný právny prostriedok v systéme všeobecného súdnictva. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľky neodmietol, ale vo veci meritórne rozhodol.

Vychádzajúc z týchto skutočností ústavný súd aplikujúc čl. 127 ods. 1 ústavy túto časť sťažnosti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. Sťažovateľka ďalej namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 12/2007 z 23. januára 2008.

Z doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že do obsahu základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách a do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02).

Pokiaľ ide o požiadavky na odôvodnenie rozhodnutia súdu v limitoch čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd sa už odvolal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej čl. 6 ods. 1 dohovoru súd síce zaväzuje, aby odôvodnil svoje rozhodnutie, to však neznamená, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, ktorá vyplýva z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno podľa záverov Európskeho súdu pre ľudské práva posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu (rozhodnutie vo veci Ruiz Torija proti Španielsku z 9. decembra 1994, séria A, č. 288). Znamená to, že odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú poznámku, pripomienku alebo návrh, ak ide o takú otázku, ktorá nie je relevantná a nevyhnutná pre dané rozhodnutie.

Ústavný súd preto skúmal, či skutočnosti, ktoré sťažovateľka uvádza vo svojej sťažnosti v súvislosti s namietaním jej základných práv označeným rozsudkom najvyššieho súdu, signalizujú možnosť vyslovenia porušenia niektorého ňou označených základných práv po prijatí sťažnosti po jej predbežnom prerokovaní na ďalšie konanie a či z tohto hľadiska nie je sťažnosť zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

V odôvodnení označeného rozsudku najvyššieho súdu sa okrem iného uvádza:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 2 OSP) po zistení, že sú splnené procesné podmienky dovolania, preskúmal rozhodnutie odvolacieho súdu v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý [§ 236 ods. 1), § 238 ods. 1), § 240 ods. 1), § 241 ods. 1), § 242 ods. 1) OSP]. Zistil, že dovolanie nie je podané dôvodne, preto ho zamietol (§ 243b ods. 1 OSP).

Prípustnosť dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu je daná podľa § 238 ods. 1 OSP. Ostatné namietané dôvody podľa § 237 OSP (tzv. dôvody pre zmätočnosť rozhodnutia nemajú právne opodstatnenie). Dovolateľ správne namieta, že odvolanie žalobcu mu malo byť doručené (§ 209a ods. 1 OSP). Túto povinnosť si okresný súd nesplnil a spisy postúpil odvolaciemu súdu (predkladacia správa č. l. 172) a spisy boli doručené odvolaciemu súdu 26. 6. 2006. Dňa 14. novembra 2006 právna zástupkyňa žalovaného JUDr. N. K. nahliadla na odvolacom súde do spisov, vyžiadala si fotokópie zo spisov, okrem iného aj č. l. 165 – 169, ktorými číslami je žurnalizované odvolanie žalobcu proti rozsudku prvostupňového súdu (úradný záznam č. l. 183). Na to podaním zo 6. 12. 2006 podala súdu odvolaciu odpoveď (č. l. 189 – 190).

Z týchto faktov možno konštatovať, že v dostatočnom predstihu pred pojednávaním odvolacieho súdu s odvolaním bola oboznámená, mala kópiu odvolania, ktorú si sama vyžiadala, išlo o osobu práva znalú, ktorá svoju činnosť vykonáva profesionálne a nedostatok, ktorého sa nesporne prvostupňový súd dopustil bol zhojený a odvolací súd naň správne neprihliadal.

Ďalšia procesná námietka spočíva v nedodržaní procesných ustanovení pri zmene účastníka (§ 95 ods. 1 OSP). Touto otázkou sa zaoberal aj odvolací súd už v priebehu doterajšieho konania, so správnym záverom. Len pri zámene účastníka môže súd do toho zasahovať tým, že zámenu či návrh na pristúpenie nepripustí. Pokiaľ dôjde k zmene účastníka nástupníctvom (či už generálnou alebo singulárnou sukcesiou) súd ju vezme v ktoromkoľvek štádiu konania na vedomie, ale zasahovať do tohto nemôže. Neobstojí preto ani táto námietka.

Nie sú dôvodné ani vecné dôvody spočívajúce v nedostatočnom skutkovom zistení a nesprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom. V tomto dovolací súd plne odkazuje na úplné dôvody napadnutého rozhodnutia a niektoré nepresnosti nemali za následok nesprávnosť rozhodnutia. S poukazom na námietky dovolateľa dovolací súd dopĺňa tieto dôvody odvolacieho súdu.

Sú správne námietky dovolateľa v tom, že samotné združenie finančných prostriedkov a následná realizácia činnosti, za účelom ktorej finančné prostriedky boli združené, nezakladala vznik vlastníckeho práva (išlo o akúsi obdobu konzorcia). Ani hlavné investorstvo na tom nič nemenilo. Uvedomiť si treba, že išlo o socialistické vlastníctvo a jeho správa bola zabezpečovaná vyhláškou o správe národného majetku. Pokiaľ správa nebola dohodnutá alebo príslušným štátnym orgánom určená, vykonávala ju organizácia, ktorá najviac príslušný majetok užívala. Na tomto stave nič nemenila ani privatizácia, pretože výnosy z nej išli na účet štátu (FNM).

Otázka evidencie nehnuteľnosti, predtým vedená na strediskách geodézie, neskoršie (aj teraz) na katastrálnych úradoch robila a robí problém pri úprave vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam, hlavne pri úprave vecných práv. Právnu úpravu týchto vzťahov (hlavne vznik, zmenu a zánik) ani predtým ani teraz nezabezpečoval tento orgán. Vždy mal a aj teraz má len evidenčnú povahu tento pohyb v katastri zaznamenávať. Záväznosť údajov v katastri rieši katastrálny zákon (zákon č. 162/1995 Z. z. v platnom znení) v § 70 ods. 1,

podľa ktorého (už nadpisu – *Hodnovernosť a záväznosť údajov katastra*), „Údaje katastra uvedené v § 7 sú hodnoverné, ak sa nepreukáže opak“. V § 7 je uvedené aj nesprávne označenie parciel. Súd nemá nijakú povinnosť v priebehu konania prispôbovať svoj postup zmenám, ktoré kataster vykonáva. Tým, že kataster parcelu označí iným číslom na jestvujúcom právnom stave sa nič nemení. V danom prípade je rozhodujúce, či v „reáli“ išlo o jednu parcelu označenú rôznymi číslami alebo o viac parciel. Občiansky zákonník vychádza z princípu tzv. *deleného vlastníctva stavby a pozemku* (§ 120 ods. 2 OZ) a preto ak je vlastníctvo stavby či pozemku sporné, musí sa skúmať zvlášť. Sporná tu bola len jedna parcela a za súčinnosti účastníkov ju kataster (prípadne aj geom. plánu alebo znal. posudku) označí jedným číslom. Z tohto pohľadu nešlo o zmenu žaloby, ale správne, ako vychádzal odvolací súd o jej spresnenie a žalobný petit sa nemenil.

Spôsob a podmienky tzv. veľkej privatizácie boli stanovené zákonom (zák. č. 92/1991 Zb. v platnom znení). Pokiaľ by boli do nej pojaté aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom sporu, správca konkurznej podstaty by ich do súpisu konkurznej podstaty nebol mohol pojať. Za daného stavu správne ich pojal do súpisu konkurznej podstaty. S., a. s. nemohol prevziať všetok majetok a záväzky ale len tie, ktoré mu patrili.»

Ústavný súd konštatuje, že vyslovený právny názor najvyššieho súdu v odôvodnení napadnutého rozhodnutia je dostatočne zrozumiteľný a odôvodnený, nemá znaky svojvoľnosti a arbitrárnosti a je tiež ústavne akceptovateľný.

Na základe uvedených skutočností podľa názoru ústavného súdu nejestvuje taká príčinná súvislosť medzi označenými právami sťažovateľky podľa čl. 20 a čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu a rozsudkom najvyššieho súdu v danej veci, ktorá by umožňovala vysloviť záver o porušení sťažovateľkou označených základných práv. Skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnym názorom najvyššieho súdu, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti uvedeného rozhodnutia a nezakladá oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (IV. ÚS 205/07).

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takého práva alebo slobody na strane druhej. Ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (I. ÚS 12/01, IV. ÚS 287/04). Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

V súvislosti s namietaným porušením základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd odkazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej základné právo zaručené v čl. 20 ods. 1 ústavy (čo v celom rozsahu platí aj pokiaľ ide o právo pokojne užívať svoj majetok zaručené v čl. 1 dodatkového protokolu) zahŕňa požiadavku minimálnych garancií procesnej povahy ustanovených priamo v označenom článku ústavy, ktorých nedodržanie môže mať za následok porušenie popri porušení základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (čl. 46 ods. 1 ústavy) a taktiež zahŕňa požiadavku spravodlivosti súdneho konania (čl. 6 ods. 1 dohovoru; napr. I. ÚS 23/01, III. ÚS 328/05).

Ústavný súd konštatuje, že ak rozhodnutím najvyššieho súdu v označenom konaní nemohlo dôjsť k porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru, potom už neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Napokon ústavný súd pripomína aj svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení základného práva

podľa čl. 20 ods. 1 ústavy by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocených princípov vyjadrených v čl. 46 až 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľky aj v tejto časti pre jej zjavnú neopodstatnenosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Po odmietnutí sťažnosti už nebol právny dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky (napr. priznaním primeraného finančného zadosťučinenia, úhrady trov konania alebo zrušením napadnutého rozsudku najvyššieho súdu).

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. mája 2008